

İSLAM'DA İSTİŞARE VE ÖNEMİ**Muhterem Müslümanlar!**

Kur'ân-ı Kerim'de müminlerin belli başlı özellikleri zikredilmektedir. Bu özelliklerden biri de, işlerini kendi aralarında istişare ile halletmeleridir. İstişare, **danışmak ve birinin görüşünü almak** demektir.

İslam ahlakına göre, müminlerin her konuda birbirleriyle son derece dostane ve samimi bir şekilde bilgi alışverişinde bulunmaları, istişare ederek karar almaları esastır. Yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerim, Peygamberimiz (s.a.s.)'in şahsında inananlara şöyle hitap etmektedir. **"İş hakkında onlara**

danış (istişare et). Kararını verdiğin zaman da artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever."¹ Bir diğer ayet-i kerimede de **"Onların işleri aralarında danışma iledir"**² buyrulur inanan insandan istenen davranış tarif edilmiştir.

Aziz Müminler!

İstişarenin en güzel misalini Allah'ın Resûlü ortaya koymuştur. Hz. Peygamber'in (s.a.s.) hayatını incelediğimizde etrafındaki arkadaşlarına değer verdiğini, onlarla bilgi alışverişinde bulunduğunu görmekteyiz. Dinî meselelerle ilgili konularda vahyi beklediği ve Cenâb-ı Hakk'ın buyruğuna göre hareket ettiği halde, savaş ve barış gibi toplumun tamamını ilgilendiren, görüş ve içtihat ile halledilen konularda ashabına danışır, onların görüşlerine başvururdu. İslam tarihinin mihenk taşları olan Bedir, Uhud ve Hendek savaşlarında Hz. Peygamber (s.a.s.) sahabeleriyle istişare etmiş ve onların görüşlerini almıştır. Özellikle Uhud savaşında Sevgili Peygamberimiz'in görüşü Medine'de kalıp savunma savaşı yapmaktı. Fakat Bedir'de bulunamayan bazı genç sahabeler, müşrik ordusuyla açık alanda göğüs göğse savaşmak istiyorlardı. Hz. Peygamber (s.a.s.) ekseriyetin görüşünü kabul etti ve

savaş Medine dışında Uhud dağı eteklerinde yapıldı. Daha on yaşında iken annesi tarafından Hz. Peygamber (s.a.s.)'in emrine verilen Hz. Enes b. Malik (r.a.), Allah resulü hakkında **"Arkadaşları ile istişarede Hz.**

Peygamber kadar ileri giden bir başkasını görmedim"³ demiştir.

Resûlüllah'ın vefatından sonra ashâb-ı kiram da aynı şekilde hareket ettiler.⁴

Değerli**Müminler!**

Gerek Kur'an ayetleri gerekse Hz. Peygamberin (s.a.s.) uygulamalarından,

insanların her türlü işlerinde mutlaka başkalarının görüş ve tecrübelerinden yararlanması sonucu çıkmaktadır. Bu hem Allah'ın (c.c.) bir emri, hem Hz. Peygamber'in (s.a.s.) bir sünneti hem de Müslümanların menfaati gereğidir. Bunun bilincinde olan gayri müslim topluluklar bile, danışmanlık şirketleri kurmuşlardır. Günümüzde bu danışmanlık şirketlerinin ticari, askeri ve siyasi alanda etkinlikleri giderek artmaktadır.

Değerli Müminler!

İstişare ederken göz önünde bulundurulması gereken en önemli noktalardan biri de, kime veya kimlere danışılacağı konusudur. Bu husus, yapılacak olan bir işin hayırla neticelenmesine önemli derecede etki eder. Bu yüzden danışılacak olan kişinin, akıl ve tecrübe sahibi, dindar ve faziletli, samimi, sağlam fikirli, keskin görüşlü, insan psikolojisini iyi tahlil eden, güvenilir biri olmasına dikkat etmelidir. Öte yandan, akli bir şeye ermeyen, ahlâksız, mağrur kimselere danışmanın kişiye hiçbir yarar sağlamayacağı da açıktır.

Hutbemi Yûsuf Sûresi 76. ayet-i celilelin meâli ile bitiriyorum: **"Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen biri vardır."**⁵

¹ Âl-i İmrân 3/159.

² Şûrâ 42/38

³ Tirmizî, "Cihad", 34.

⁴ Riyâzü's-sâlihîn -tercüme ve şerh-, IV/183.

⁵ Yûsuf 12/76.